

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 857

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 27 august 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE SENATULUI		
5.	— Decizie privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 77 din 14 februarie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	3–6
	Decizia nr. 186 din 26 martie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	7–8

DECIZII ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****DECIZIE****privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară**

În temeiul dispozițiilor art. 66 alin. (2) și (3), ale art. 115 alin. (5) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 84 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — Se convoacă Senatul în sesiune extraordinară, în data de 27 august 2024, ora 12.00. Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

PREȘEDINTELE SENATULUI**NICOLAE-IONEL CIUCĂ**

București, 27 august 2024.

Nr. 5.

ANEXĂ

**PROIECTUL ORDINII DE ZI ȘI PROIECTUL
PROGRAMULUI DE LUCRU
pentru sesiunea extraordinară a Senatului din data de 27 august 2024**

— sesiune extraordinară —

I. Proiectul ordinii de zi

1. Informare cu privire la Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 101/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică (b415/23.08.2024)

II. Proiectul programului de lucru

Marti, 27 august 2024

ora 12.00 — până la epuizarea
ordinii de zi

— Lucrări în plenul Senatului
(la sediul Senatului și online)

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 77

din 14 februarie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Dorin Teșeleanu în Dosarul nr. 1.008/30/2018 al Curții de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.240D/2019.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 30 ianuarie 2024, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a amânat pronunțarea asupra cauzei pentru data de 14 februarie 2024, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 27 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.008/30/2018, **Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară**. Excepția a fost invocată de Dorin Teșeleanu în cadrul apelului formulat împotriva unei sentințe civile prin care a fost soluționată o cerere de despăgubiri.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că prevederile legale criticate încalcă dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituție, deoarece nu numai că nu asigură reglementarea constituirii completelor de judecată la nivelul fiecărei instanțe, dar deleagă această atribuție colegiului de conducere, care este abilitat să stabilească în mod unilateral și arbitrar completele. Prin urmare, potrivit dispozițiilor legale criticate, se ajunge la situația în care nu numai că modul de compunere a completelor de judecată este reglementat printr-un act administrativ, dar acest act administrativ este emis de însăși conducerea instanței.

5. Mai mult, se susține că normele de compunere a instanțelor ar trebui să se bucure de accesibilitate, previzibilitate și stabilitate. Or, delegarea atribuției de a stabili aceste norme colegiului de conducere, prin emiterea unor hotărâri de stabilire a completelor — acte administrative cu caracter infralegal —, determină o stare de incertitudine juridică, acest tip de acte

având de obicei un grad sporit de modificări succesive în timp. Prin urmare, se susține că soluția legislativă prevăzută de art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 contravine și normelor de tehnică legislativă, de vreme ce, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, actele infralegale cu caracter normativ se emit numai pe baza și în executarea legii și trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise, fără ca prin acestea să poată fi completată legea.

6. Se mai susține că desemnarea nominală a judecătorilor ce urmează să formeze un complet este o problemă jurisdicțională ce ține de însăși săvârșirea actului de justiție și, prin urmare, trebuie realizată printr-o procedură legală menită să asigure independența și imparțialitatea judecătorilor. Or, dreptul la un proces echitabil are la bază exact aceste două caracteristici esențiale, imparțialitatea și independența instanței, iar lipsa reglementărilor referitoare la compunerea instanței și stabilirea completelor chiar de către conducerea acesteia atrag, în mod cert, o suspiciune sau o îndoială rezonabilă cu privire la posibilitatea ca instanțele să nu fie independente sau imparțiale. Se invocă, în acest sens, cele statuate în Decizia Curții Constituționale nr. 685 din 7 noiembrie 2018, potrivit căreia noțiunile de „independență și imparțialitate obiectivă” sunt strâns legate între ele, astfel încât, din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, trebuie analizate împreună. Prin urmare, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la aplicarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — dreptul la un proces echitabil și garanțiile generale ale unui proces echitabil — arată că independența tribunalului nu poate fi separată de imparțialitatea acestuia, iar aceste două condiții trebuie întrunite cumulativ atunci când se apreciază asupra respectării art. 6 din Convenție. Neexistând un mecanism procedural care să reglementeze în vreun fel o modalitate și o procedură de constituire a completelor, judecătorii fiind numiți în mod unilateral și arbitrar de conducerea instanței, temerile privind imparțialitatea obiectivă a instanței apar total justificate. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, în aprecierea imparțialității obiective, aparențele au un rol deosebit, deoarece într-o societate democratică tribunalele trebuie să inspire deplină încredere justițiabililor (a se vedea, în acest sens, și Hotărârea din 1 octombrie 1982, pronunțată în Cauza *Piersack împotriva Belgiei*, paragrafele 28—32, Hotărârea din 26 octombrie 1984, pronunțată în Cauza *De Cubber împotriva Belgiei*, paragrafele 25—30, sau Hotărârea din 24 mai 1989, pronunțată în Cauza *Hauschildt împotriva Danemarcei*, paragrafele 46—52). Or, în măsura în care normele legale nu satisfac exigențele antereferte, se arată că acestea încalcă principiul imparțialității justiției cuprins în art. 124 alin. (2) din Constituție și, implicit, dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție. Prin urmare, în considerarea celor de mai sus, autorul excepției susține că prevederea legală criticată nu reprezintă o garanție aferentă imparțialității obiective a instanței, parte a dreptului la un proces

echitabil, printre care se regăsesc caracterul aleatoriu atât al distribuirii cauzelor în sistem informatic, cât și al compunerii completului de judecată instituit prin lege, sistem care nu se aplică desemnării completelor.

7. Se mai arată că repartizarea cauzelor în mod aleatoriu, fiind o normă de organizare judiciară cu rang de principiu, a fost instituită prin art. 11 și 53 din Legea nr. 304/2004 cu scopul de a conferi o garanție în plus independenței funcționale a judecătorului și imparțialității actului de justiție, principala modalitate de repartizare aleatorie fiind cea informatică (a se vedea și Decizia nr. 5.103 din 1 noiembrie 2011, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal). Cu toate acestea, în privința compunerii completelor, regula compunerii aleatorii nu este reglementată, acestea fiind desemnate prin hotărâri ale colegiului de conducere.

8. În fine, autorul excepției arată că stabilirea compunerii completelor de către colegiul de conducere, pe calea unor acte administrative, poate da naștere unor presiuni latente asupra membrilor completului, constând în supunerea judecătorilor superiorilor lor judiciari sau, cel puțin, constând într-o ezitare/lipsă de dorință a judecătorilor de a-i contrazice pe aceștia (a se vedea Hotărârea din 22 decembrie 2009, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Parlov-Tkalčić împotriva Croației*, paragraful 91). În acest context, se arată că lipsa reglementării unei compuneri aleatorii a completelor și determinarea acestora prin hotărâri ale colegiului de conducere, emise în baza art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004, apar ca fiind în gravă contradicție cu principiul imparțialității și independenței instanței și, în consecință, cu dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

9. **Curtea de Apel Timișoara — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale** nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse la dosarul cauzei, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, potrivit căroră: „(1) *Colegiile de conducere stabilesc compunerea completelor de judecată la începutul anului, urmărind asigurarea continuității completului. Schimbarea membrilor completelor se face în mod excepțional, pe baza criteriilor obiective stabilite de Regulamentul de ordine interioară a instanțelor judecătorești.*”

14. În legătură cu obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că, la data de 16 decembrie 2022, Legea nr. 304/2004 a fost abrogată prin Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 16 noiembrie 2022. Competența colegiilor de conducere ale curților de apel, ale tribunalelor, ale tribunalelor specializate și ale judecătorilor de a stabili modalitatea de desemnare a membrilor completelor de judecată este reglementată și în Legea nr. 304/2022, la art. 57 alin. (1). Prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Prin urmare, Curtea urmează să se pronunțe asupra dispozițiilor legale criticate, care, deși nu mai sunt în vigoare, își produc în continuare efectele juridice în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate.

15. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 16 alin. (2) privind preeminența legii, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 73 alin. (3) lit. I) privind domeniile de reglementare ale legii organice, art. 124 alin. (2) privind imparțialitatea justiției și art. 148 alin. (2) și (4) referitoare la prioritatea reglementărilor europene cu caracter obligatoriu față de dispozițiile contrare din legile interne. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 referitoare la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 47 referitor la dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

16. Preliminar soluționării prezentei cauze, Curtea reține că la termenul din 30 ianuarie 2024 a unit soluționarea fondului excepției de neconstituționalitate cu cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene formulată de autorul excepției prin notele scrise. Autorul excepției de neconstituționalitate a solicitat instanței constituționale să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară în temeiul art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, având ca obiect următoarea întrebare: „Dacă dreptul la un proces echitabil, așa cum este reglementat de art. 47 paragraful 2 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 21 din Constituție, este condiționat de a se exercita în fața unei instanțe judecătorești

a) independente și imparțiale?

b) constituite în prealabil prin lege?

c) pentru a exista dreptul la un proces echitabil, într-un termen rezonabil?

d) și pentru a nu reprezenta o îngrădire din partea statului membru al Uniunii Europene a dreptului la un proces echitabil, într-un termen rezonabil?”

17. Examinând cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, Curtea Constituțională observă că textele la care se raportează această cerere sunt art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și art. 6 privind

dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. În privința condițiilor de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, Curtea Constituțională reține că acestea au fost dezvoltate în jurisprudența constantă a instanței europene. În acest sens, prin Hotărârea din 6 octombrie 1982, pronunțată în Cauza 283/81, *SRL CILFIT și Lanificio di Gavardo Spa*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că art. 177 (devenit art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene) „trebuie să fie interpretat în sensul că o instanță națională ale cărei decizii nu sunt supuse unei căi de atac în dreptul intern trebuie, atunci când se pune o problemă de drept comunitar în cauza dedusă judecării sale, să își îndeplinească obligația de sesizare a Curții de Justiție, cu excepția cazului în care constată că problema invocată nu este pertinentă sau că dispoziția comunitară în cauză a făcut deja obiectul unei interpretări din partea Curții sau că aplicarea corectă a dreptului comunitar se impune cu o asemenea evidență încât nu mai lasă loc niciunei îndoieli rezonabile; existența unei astfel de posibilități trebuie să fie evaluată în funcție de caracteristicile proprii dreptului comunitar, de dificultățile specifice pe care le prezintă interpretarea acestuia și de riscul divergențelor de jurisprudență în cadrul Comunității”. De asemenea, prin Hotărârea din 9 septembrie 2015, pronunțată în Cauza C-160/14, *João Filipe Ferreira da Silva e Brito și alții*, paragraful 40, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că „revine exclusiv instanței naționale sarcina de a aprecia dacă aplicarea corectă a dreptului Uniunii se impune atât de evident încât nu permite nicio îndoială rezonabilă și, în consecință, de a decide să se abțină să sesizeze Curtea cu o problemă de interpretare a dreptului Uniunii care a fost ridicată în fața acesteia” (a se vedea Decizia nr. 362 din 28 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 10 iulie 2019, paragraful 26, Decizia nr. 601 din 16 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 27 ianuarie 2021, paragraful 20, sau Decizia nr. 4 din 31 ianuarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 699 din 31 iulie 2023, paragraful 17).

19. Având în vedere această jurisprudență a Curții de Justiție a Uniunii Europene, revine Curții Constituționale competența de a aprecia dacă întrebarea subsumată cererii de sesizare a instanței europene este relevantă și necesară cauzei *a quo*, în sensul de a stabili dacă decizia Curții de Justiție a Uniunii Europene va conduce la constatarea constituționalității sau neconstituționalității dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

20. Cu privire la aceste condiții, Curtea observă, sub un prim aspect, că întrebarea este formulată într-o manieră eliptică, fiind caracterizată de un grad ridicat de generalitate. Or, în jurisprudența sa referitoare la condițiile de admisibilitate a trimiterii preliminare, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că nu va răspunde întrebărilor dacă este solicitată să se pronunțe cu privire la un drept prospectiv ori asupra unor chestiuni generale sau ipotetice (Hotărârea din 16 iulie 1992, pronunțată în Cauza C-83/91, *Wienand Meilicke împotriva ADV/ORG A G*, paragraful 25). Totodată, autorul excepției de neconstituționalitate nu motivează cererea de sesizare a instanței europene nici sub aspectul relevanței dreptului Uniunii Europene, nici al pertinentei întrebării adresate.

21. În continuare, Curtea reține că autorul excepției de neconstituționalitate critică, în esență, stabilirea compunerii completelor de către colegiul de conducere prin acte administrative cu caracter infralegal, și nu prin lege, apreciind că acest lucru contravine atât normelor constituționale și

convenționale, cât și normelor din dreptul Uniunii Europene invocate.

22. Întrucât această chestiune se află în legătură directă cu excepția de neconstituționalitate, Curtea a unit fondul excepției cu cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

23. Răspunsul la condiția relevanței întrebării preliminare implică o palpăre a fondului cauzei. În acest sens, Curtea observă că în cauză nu se ridică problema reglementării instanțelor judecătorești prin lege, ci stabilirea în cadrul acestora a completurilor de judecată. Or, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, desemnarea membrilor completului este realizată în baza și în temeiul legii, cu alte cuvinte, prin lege.

24. Prin urmare, având în vedere lipsa de relevanță/pertinență a întrebării preliminare, raportată la cauza de față, precum și faptul că dispozițiile europene invocate sunt clare, cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, formulată de autorul excepției de neconstituționalitate, este neîntemeiată.

25. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prin Decizia nr. 419 din 11 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 13 octombrie 2023, s-a pronunțat asupra dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004, prin prisma unor critici de neconstituționalitate similare celor invocate în prezenta cauză, cu privire la competența colegiilor de conducere ale curților de apel, ale tribunalelor, ale tribunalelor specializate și ale judecătorilor de a stabili modalitatea de desemnare a membrilor completurilor de judecată.

26. Curtea, prin decizia anterioară, a observat că se critică însăși ideea de investire *ex lege* a colegiilor de conducere cu competența de a stabili compunerea completurilor, ceea ce înseamnă că acestea pot opta pentru o anumită modalitate concretă de desemnare a membrilor completurilor tocmai pentru că legea nu reglementează dacă aceasta se face aleatoriu sau prin nominalizare. Curtea a apreciat că legiuitorul are opțiunea să stabilească el însuși organul competent să aprobe/valideze compunerea completurilor de judecată sau, din contră, să lase acest aspect în sfera actelor administrative normative. Investiția/desemnarea colegiilor de conducere *ex lege* cu competența de a stabili ele însele compunerea completurilor de judecată nu pune nicio problemă de constituționalitate. Curtea nu are competența să cenzureze opțiunea legiuitorului de a stabili, la nivelul curților de apel, al tribunalelor sau al judecătorilor, organul competent să aprobe/valideze compunerea completurilor de judecată, iar la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție să lase stabilirea organului competent în sarcina colegiului de conducere.

27. Cu privire la modul concret de desemnare a membrilor completului, Curtea a arătat că, ori de câte ori o lege nu reglementează o anumită procedură de aducere la îndeplinire a unei măsuri/finalități prevăzute prin lege, revine actului administrativ normativ subsecvent să o reglementeze, fără ca un asemenea procedeu să poată fi echivalat cu o adăugare la lege. În situația în care autoritatea administrativă emitentă a stabilit o anumită modalitate de desemnare a membrilor unor completuri cu privire la care legea nu dispune nimic, Curtea a constatat că aceasta are o marjă de apreciere ce nu poate fi contestată din perspectiva relației dintre un act de reglementare primar și unul secundar.

28. Nu există nicio prevedere constituțională sau vreo exigență rezultată din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale care să impună ca modul de desemnare a membrilor completurilor să fie stabilit direct prin lege. În lipsa unei prevederi legale exprese, rezultă că legiuitorul a acceptat ca un act de reglementare secundară să realizeze

acest lucru, ca act de executare a legii. O asemenea modalitate de legiferare nu echivalează cu conferirea de competențe legislative unei autorități administrative, astfel că textul criticat nu contravine art. 61 și art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituție.

29. Curtea a mai reținut că, dacă legea nu prevede în mod expres ca desemnarea membrilor completurilor să se facă prin tragere la sorți sau prin nominalizare expresă, iar actul administrativ cu caracter normativ a reglementat, în lipsa unei dispoziții legale restrictive, una dintre aceste două modalități, înseamnă că această compunere a completului, sub aspectul desemnării membrilor săi, a fost realizată în baza și în temeiul legii, cu alte cuvinte, prin lege.

30. Prin urmare, pentru argumentele de mai sus, Curtea a observat că nu se poate susține încălcarea dreptului la un proces echitabil, în componenta sa referitoare la stabilirea prin lege a instanței judecătorești, fiind respectate exigențele art. 21 alin. (3) din Constituție, astfel cum se interpretează, potrivit art. 20 alin. (1), și prin prisma exigențelor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Curtea nu a reținut nici încălcarea dispozițiilor cuprinse în art. 11, art. 16 alin. (2), art. 20 și art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție sau în art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Decizia nr. 419 din 11 iulie 2023, precitată, paragrafele 23 și 26).

31. Referitor la încălcarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea a reținut că opțiunea unui organ administrativ pentru o anumită modalitate de desemnare a membrilor completului nu echivalează cu un element de insecuritate juridică, chiar dacă normele de reglementare secundară sunt caracterizate printr-un grad sporit de instabilitate sau inaccesibilitate (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 758 din 9 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 14 ianuarie 2022, paragraful 23, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragrafele 67 și 94, sau Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 14 martie 2016, paragraful 47). În măsura în care legea nu stabilește o anumită conduită sau regulă, organul administrativ

poate opta pentru una dintre cele două soluții normative, ambele fiind constituționale.

32. Cât privește critica referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, prin Decizia nr. 470 din 8 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1164 din 8 decembrie 2021, paragraful 29, Curtea a constatat că aceasta nu este întemeiată, deoarece normele de lege criticate vizează reguli privind compunerea completurilor de judecată, fără a afecta principiul înfăptuirii justiției în numele legii și cel potrivit căruia competența și procedura de judecată sunt stabilite numai prin lege.

33. În ceea ce privește Decizia Curții Constituționale nr. 685 din 7 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1021 din 29 noiembrie 2018, invocată de autorul excepției de neconstituționalitate, Curtea a reținut că aceasta nu are incidență în cauză, deoarece vizează compunerea completurilor de 5 judecători din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție. Prin decizia invocată, Curtea a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de hotărârile Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, începând cu Hotărârea nr. 3/2014 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 30 ianuarie 2014, potrivit cărora au fost desemnați prin tragere la sorți doar 4 din cei 5 membri ai completurilor de 5 judecători, contrar celor prevăzute de art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale (a se vedea Decizia nr. 451 din 25 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1247 din 23 decembrie 2022, paragraful 21).

34. Neintervenind elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

35. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dorin Teșeleanu în Dosarul nr. 1.008/30/2018 al Curții de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 februarie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 186

din 26 martie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Maria Lața și Ioana Gazsi în Dosarul nr. 911/191/2019/a1 al Judecătoriai Blaj. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 41D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, deoarece critica autoarelor excepției vizează modalitatea de stabilire în concret a taxei judiciare de timbru, care nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare a legii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea nr. 1.266 din 10 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 911/191/2019/a1, **Judecătoria Blaj a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția de neconstituționalitate a fost invocată într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a taxei judiciare de timbru.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență că în cauză, ca urmare a unei taxe de timbru calculate în mod total nelegal, obiectul principal al acțiunii deduse judecării este partajul judiciar (sistarea stării de indiviziune), cerere care include și constatarea bunurilor de împărțit, deci inclusiv petitele referitoare la succesiune prin care se ajunge la identificarea bunurilor de împărțit și care se includ inițial pentru timbrare în art. 5 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, pentru ca apoi să se aplice art. 5 alin. (2) din același act normativ. Menționează că petitele vizând succesiunile au fost determinate doar de tehnica de redactare a dispozițiilor viitoarei hotărâri și doar pentru justificarea calității procesuale pasive a părților moștenitori (acestea nu erau și nici nu sunt utile cauzei). Finalitatea acțiunii reclamantilor este partajul judiciar și intabularea dreptului de proprietate. Or, o astfel de acțiune trebuie timbrată conform dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013. Însă, într-o practică devenită deja constantă, se taxează conform art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 capetele de cerere referitoare la masa succesorală, introduse fortuit de avocați ca petite (altfel se anulează cererea), și apoi, conform art. 5 alin. (2) din același act normativ, capătul de cerere privind partajul propriu-zis. Consecința este că, prin aplicarea cumulată în aceeași acțiune și a dispozițiilor art. 3 alin. (1) și a celor ale art. 5 alin. (2) din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, se ajunge la impunerea unei taxe de timbru care face imposibilă susținerea unei acțiuni în instanță. Se mai arată că existența partajului judiciar atrage o timbrare mai favorabilă [petitele anterioare doar determinând bunurile de partajat, deci se includ în prevederile art. 5 alin. (1) lit. a)], însă prin aplicarea cumulată a prevederilor art. 3 alin. (1) și ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 se ajunge la o valoare mai mare decât taxa de timbru legală și în acest fel reclamanții sunt puși în situația de a nu putea timbra acțiunea, fiind astfel încălcat accesul lor la justiție și la un proces echitabil și imparțial.

6. În fine, autoarele subliniază că nu invocă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) sau a celor ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privite separat, ci susțin neconstituționalitatea cumulării acestora în calcularea taxei de timbru aferente unui partaj judiciar, în cazul în care, pentru a se ajunge la judecarea partajului, a fost necesară și formularea de capete de cerere pentru stabilirea bunurilor supuse împărțelii, atunci când acestea din urmă privesc moșteniri succesive.

7. **Judecătoria Blaj**, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia asupra excepției invocate.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care au următorul cuprins normativ:

— Art. 3 alin. (1): „*Acțiunile și cererile evaluabile în bani, introduce la instanțele judecătorești, se taxează astfel:*

a) până la valoarea de 500 lei — 8%, dar nu mai puțin de 20 lei;
b) între 501 lei și 5.000 lei — 40 lei + 7% pentru ce depășește 500 lei;

c) între 5.001 lei și 25.000 lei — 355 lei + 5% pentru ce depășește 5.000 lei;

d) între 25.001 lei și 50.000 lei — 1.355 lei + 3% pentru ce depășește 25.000 lei;

e) între 50.001 lei și 250.000 lei — 2.105 lei + 2% pentru ce depășește 50.000 lei;

f) peste 250.000 lei — 6.105 lei + 1% pentru ce depășește 250.000 lei.”;

— Art. 5 alin. (2): „*Dacă cererile în materia partajului judiciar prevăzute de alin. (1) se formulează în cadrul aceleiași acțiuni,*

aceasta se taxează cu o singură taxă de 5% din valoarea masei partajabile.”

12. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin normelor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta privind calitatea legii, ale art. 16 privind egalitatea în fața legii și ale art. 21 privind accesul liber la justiție.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că textele de lege criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 au mai constituit recent obiect al controlului de constituționalitate, prin prisma unor critici identice, formulate prin raportare la aceleași norme constituționale ca și în prezenta cauză, în acest sens fiind Decizia nr. 693 din 12 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 26 martie 2024, prin care Curtea a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) coroborate cu ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.

14. Astfel, prin decizia precitată, paragrafele 14—16, analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea a constatat că nemulțumirea autoarelor acesteia are în vedere modalitatea în care instanța investită cu soluționarea litigiului a interpretat și a aplicat dispozițiile criticate la cazul concret dedus judecării. Având în vedere aceste critici, Curtea subliniază că interpretarea normelor de lege este operațiunea de stabilire a conținutului și a sensului la care acestea se referă și este o etapă absolut necesară în vederea aplicării corecte a legii în situația de fapt concretă din cauză, instanța de judecată fiind ținută să aplice în acest scop metodele de interpretare a normelor juridice.

15. Așa cum a stabilit Curtea Constituțională, în mod constant, în jurisprudența sa, interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a câmpului său de aplicare. Instanțele judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost investite, interpretarea fiind faza indispensabilă procesului de aplicare a legii. Oricât de clar ar fi textul unei dispoziții legale — se arată într-o hotărâre a Curții

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) coroborate cu ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Maria Lața și Ioana Gazi în Dosarul nr. 911/191/2019/a1 al Judecătoriei Blaj.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Blaj și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 martie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

